

- työhakemus
- ansioluettelo
- työhaastatteluun valmistautuminen ja harjoittelu
- työntekijän oikeudet ja velvollisuudet
- työelämän pelisäännöt pähkinäkuoressa
- harmaan talouden riskit

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa

Laaja-alaisesta osaamisesta opintojaksolla korostuu erityisesti vuorovaikutusosaaminen.

Vuorovaikutusosaaminen näkyy mm. opintojaksolla käytössä olevissa työtavoissa ja tavoitteissa.

Opintojaksolla korostuvat vuorovaikutteiset, opiskelijälähtöiset työskentelytavat, jotka vahvistavat opiskelijan työelämätaitoja.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä (S= suoritettu, H= hylätty). Arviointi kohdistuu opintojakson tavoitteiden saavuttamiseen sekä yhteiskuntaopin tietojen ja taitojen hallintaan ja työskentelyyn.

Opintojakson arviointi perustuu monipuoliseen osaamisen näyttöön opintojakson aikana ja opiskelijan kykyyn soveltaa osaamistaan. Opiskelija voi arvioida edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta.

Vuorovaikutusosaaminen huomioidaan arvioinnissa opiskelijan kykynä kertoa monipuolisesti osaamisestaan, esimerkiksi kirjallisesti, videoiden tai podcastien avulla.

6.14.1 Talous- ja elinkeinoelämän linja, Business Norssi, BN-linja

Tampereen yliopiston normaalikoulun lukio on sitoutunut kehittämään opiskelijoiden yhteiskunnan, talouden ja elinkeinoelämän tuntemusta vuonna 2012 aloitetulla Talous- ja elinkeinoelämän linjalla (Business Norssi -linjalla). Lähtökohtana on opiskelijan yhteiskunnan, talouden ja elinkeinoelämän tuntemisen vahvistaminen sekä kokonaisuuksien hahmottaminen. Keskeistä on opiskelijoiden kannustaminen toimimaan kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti aktiivisena, avarakatseisena ja luovana yhteiskunnan jäsenenä. Talous- ja elinkeinoelämän lukiolinjalla tehdään yhteistyötä lukiomme sirkustaiteen lukiolinjan kanssa.

Business Norssi -linjalla tuetaan opiskelijan matkaa aktiiviseksi ja oma-aloitteiseksi kansalaiseksi. Lukion laaja-alaisista tavoitteista linjalla korostuvat eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä yhteiskunnallinen osaaminen. Opiskelijan toiminta rakentuu eettisyyden ja vastuullisuuden lähtökohdista. Hän oppii perusasioita kestävä elämäntavan ekologisesta, taloudellisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta ulottuvuudesta sekä näiden keskinäisriippuvuuksista, jotka tukeutuvat UNESCO-koulun arvoille.

Business Norssi -opinnot syventävät opiskelijan yhteiskunnallista osaamista, jonka myötä opiskelija sisäistää yritteliään ja uudistumishenkisen asenteen eri elämäalueilla. Hänen ymmärryksensä omasta roolistaan, vastuustaan ja mahdollisuuksistaan tukea demokratian monimuotoista toteutumista ympäröivässä yhteiskunnassa vahvistuu.

Kehitetään taloudellisen, yhteiskunnallisen ja kriittisen ajattelun taitoja. Opiskellaan monipuolista tiedonhankintaa, tiedon ja tilastollisten aineistojen monilukutaitoja ja kriittistä tulkintaa sekä keskustelu- ja

argumentointitaitoja. Tiimityöskentelytaitojen, oman mielipiteen ilmaisemisen sekä perustelemisen ja toisten kuuntelemisen taitojen kehittäminen on keskeistä. Opiskelija syventää kykyään käsitellä ristiriitoja ja konflikteja. Hän saa kokemuksia toiminnasta viestien ja merkitysten välittäjänä myös kieli- ja kulttuurirajoja ylittävässä vuorovaikutuksessa.

Business Norssi -linjan opiskelija saa linjan opinnoista liitteen lukion päättötodistukseen, kun opiskelija on suorittanut vähintään 10 linjan opintojaksoa. Seuraavat opintojaksot edellytetään suoritettavaksi:

- valtakunnalliset yhteiskuntaopin pakolliset opintojaksot YH1, YH2 ja YH3
- Business Norssi -linjan opintojaksot: YH8, YH9, YH10, YH11, YH12 ja YH13
- yllä mainittujen opintojaksojen lisäksi opiskelija valitsee vähintään yhden vapaavalintaisen Business Norssi -linjan opintojakson

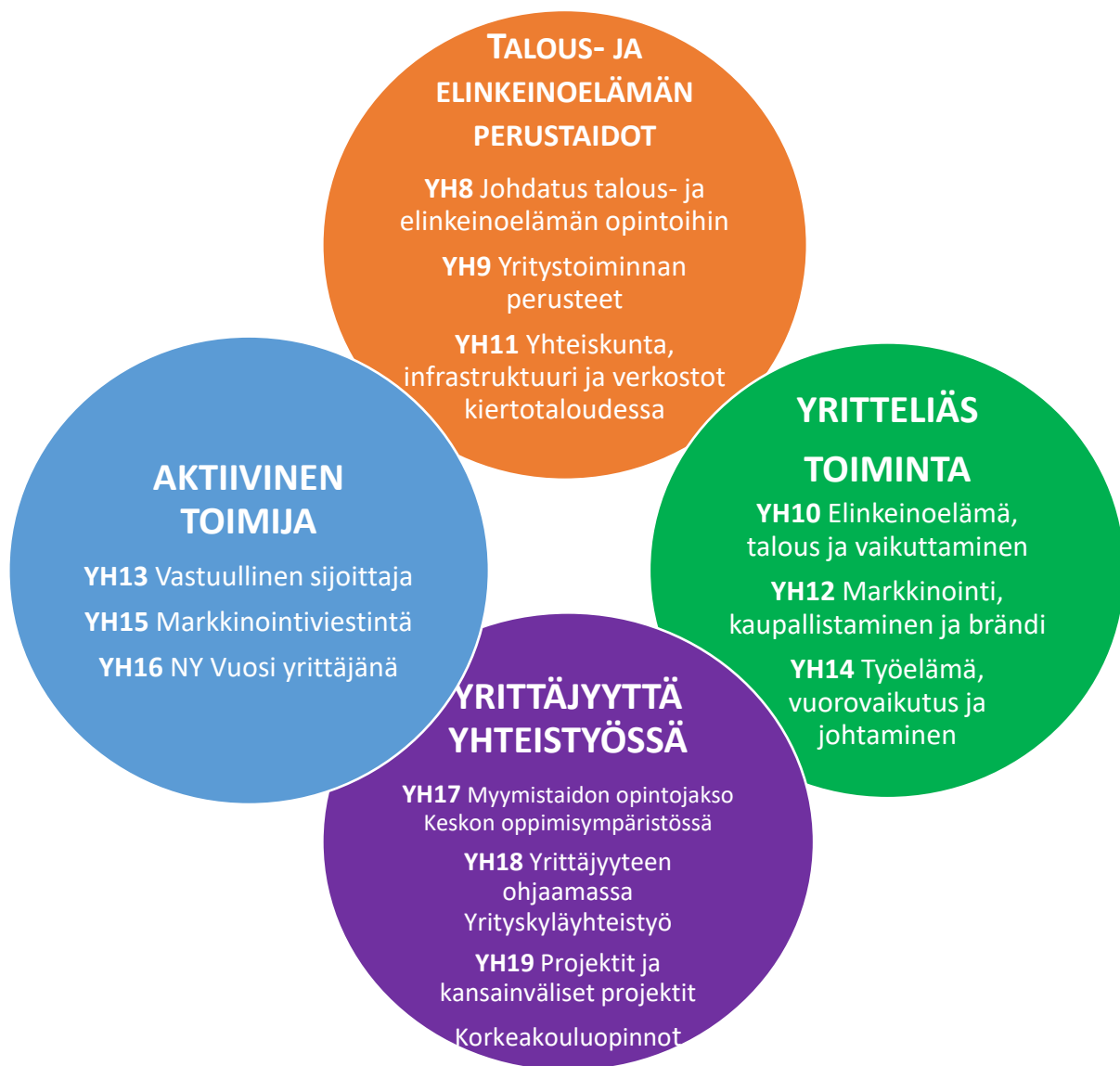
Vastaavuustaulukko LOPS2016 kurssien ja LOPS2021 opintojaksojen välillä

BNLOPS2016	BNLOPS2021	
16YH8	YH8	koulukohtainen
16YH9	YH11	koulukohtainen
16YH10	YH12	koulukohtainen
16YH11	YH10	koulukohtainen
16YH12	YH9	koulukohtainen
16YH13	YH15	koulukohtainen
16YH14	YH13	koulukohtainen
-	YH14	koulukohtainen
16YH15	YH16	koulukohtainen
16YH16	YH17	koulukohtainen yhteistyöopintojakso
16YH17	-	
16YH18	YH18	koulukohtainen yhteistyöopintojakso
16YH19	YH19	koulukohtainen
16 YH27	YH20	koulukohtainen yhteistyöopintojakso
16 YH20-21– 16YH26 korkeakouluopintoja	YH21–YH28 korkeakouluopintoja	koulukohtaiset yhteistyöopintojaksot
16 YH28 Bisnestä Berliinissä	-	koulukohtainen
16YH29	YH6	koulukohtainen

Työelämä- ja korkeakouluysteistyön toteutuminen

Business Norssi -linjan toimintaa ja kehittämistä tukee alueellisista korkeakoulumaailman ja elinkeinoelämän toimijoista valittu laaja-alainen ohjausryhmä. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän vankka osaaminen vahvistaa korkeakoulu- sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamistamme. Useilla Business Norssi -linjan opintojaksoilla on oma kummi. Kummeilla on vahva työ, yritys ja/tai korkeakouluosaaminen. Teemme yhteistyötä niin paikallisten kuin muiden korkeakoulujen kanssa. Lisäksi Tampereen yliopiston normaalikoulun lukio osallistuu aktiivisesti valtakunnallisen yrittäjyyslukioverkoston toimintaan. Monien kansainvälisten projektien myötä lukiollamme on useita yhteistyökouluja eri maissa.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alue	Opintojaksossa
Hyvinvointiosaaminen	YH08, YH16
Vuorovaikutusosaaminen	YH14, YH15, YH16
Yhteiskunnallinen osaaminen	YH10, YH16
Eettisyys ja ympäristöosaaminen	YH11, YH13, YH16
Globaali- ja kulttuuriosaaminen	YH16
Monitieteinen ja luova osaaminen	YH09, YH12, YH16

Opintojaksot

Talous- ja elinkeinoelämän perustaidot	Yritteliäs toiminta	Yrittäjyys (Aktiivinen toimija)	Yrittäjyyttä yhteistyössä
YH8/BN1 Johdatus talous- ja elinkeinoelämän opintoihin	YH10/BN3 Elinkeinoelämä, talous ja vaikuttaminen	YH13/BN6 Vastuullinen sijoittaja	YH17/ BN10 Myymistaidon opintojakso Keskon oppimisympäristössä
YH9/BN2 Yritystoiminnan perusteet	YH14/BN 7 Työelämä, vuorovaikutus ja johtaminen	YH15/BN8 Markkinointiviestintä	YH18/BN11 Yrittäjyyteen ohjaamassa Yrityskyläyhteistyö
YH11/BN4 Yhteiskunta, infrastruktuuri ja verkostot kiertotaloudessa	YH12/BN5 Markkinointi, kaupallistaminen ja brändi	YH16/BN9 NY Vuosi yrittäjänä	YH19/BN12 projekteissa oppiminen (esim. kv-vaihdot, joiden teemana talous- tai yhteiskunnalliset aiheet, esim. Baltic Sea High School -project, BN12 Business ja teknologiataidot
			BN13 Business English
+ korkeakouluyhteistyö opintojaksot	+ korkeakouluyhteis-työ opintojaksot	+ korkeakouluyhteistyö opintojaksot	Voit suorittaa valintasi mukaan monipuolisesti korkeakouluopintoja, esim. Teollisuustalouden perusteet (TTA-11011), Johdatus oikeusjärjestykseen perusteet (KATYVP11), Johdatus hallintotieteeseen (HALHAP01), Johdatus taloushallintoon (LITO1) Etiikka ja yhteiskuntafilosofia (FILP04), Business Ethics (KATVAA11, aineopinnot) Johdatus yrittäjyyteen 5 op (TAMK02), Yrittäjyys ja innovaatio-osaaminen väh. 20 op (KATYIVO)
			24h leiri (yhteistyö opintojakso)

Koulukohtaiset valinnaiset BN-linjan opintojaksot

Opintojakso: YH08/BN01 Johdatus talous- ja elinkeinoelämän opintoihin (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu talous- ja elinkeinoelämän perusteisiin erityisesti Pirkanmaan alueella.
- harjoittelee tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaitoja sekä itse- ja vertaisarviointitaitoja.
- perehtyy talous- ja elinkeinoelämään vaikuttaviin megatrendeihin.
- tutustuu tulevaisuuden tutkimuksen työtapoihin.

Keskeiset sisällöt:

- mitä on talous- ja elinkeinoelämä Business Norssi -linjalla
- Pirkanmaan talous- ja elinkeinoelämään tutustuminen
- Pirkanmaan talousalueen ohjaaminen, suunnittelu ja kehittäminen, alueen erityispiirteet
- megatrendit talous- ja elinkeinoelämässä
- vaihtoehtoiset tulevaisuudet, nykyhetken ja tulevaisuuden tarkastelua tulevaisuuden tutkimuksen keinoin
- tiimityöskentelytaidot, vuorovaikutustaidot, puheenvuoron ottaminen ja toisten kuunteleminen, kokouskäytännöt
- vuosikurssin opiskelijoiden ryhmäytyminen
- vierailuja, vierailijoita
- portfoliotyöskentelyn aloittaminen

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Painotamme **hyvinvointiosaamista**

Opiskelija rakentaa identiteettiään tunnistamalla vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä syventämällä osaamistaan lisääntyvän itsetuntemuksen pohjalta. Lukio-opinnot kehittävät opiskelijan epävarmuuden sietokykyä, sinnikkyyttä ja luottamusta tulevaisuuteen.

Lukio-opinnoissa tutustutaan yhteiskunnallisiin, kulttuurisiin ja globaaleihin keinoihin, joiden avulla edistetään yhteisöjen ja ekosysteemien hyvinvointia. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus toimia ja oppia yhdessä sekä löytää tapoja kohdata muuttuvan maailman epävarmuutta.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta hyvinvointiosaamisesta opintojakson arvioinnissa huomioidaan opiskelijan tiimityöskentelytaitojen kehittyminen.

Business Norssi -opintojaksojen suorittaminen osoittaa opiskelijan laaja-alaista kiinnostusta ja osaamista yhteiskuntaopissa. Koulukohtaisten Business Norssi -opintojaksojen suoritukset voivat vaikuttaa yhteiskuntaopin oppimääräarvosanaan nostavasti.

Opintojakso: YH09/BN02 Yritystoiminnan perusteet (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- syventää tietoaan yritysmuodoista, yrityksen tukimuodoista ja rahoitusvaihtoehdoista
- sekä perehtyy vakuutuksen ja verotuksen keskeisiin piirteisiin yritysneköulmasta.
- tutustuu käytännössä joihinkin Pirkanmaan alueella toimiviin yrityksiin vierailuin.

Keskeiset sisällöt:

- yrityksen perustaminen ja yritysmuodot.
- Yritys juridisena henkilönä/toimijana.
- Yrityksen rahoitus.
- Vakuutuksen ja verotuksen olennaiset piirteet.
- tutustutaan palvelumuotoilun perusteisiin
- Lean-malli
- Luovuusharjoituksia
- syvennetään yhteistyötä Pirkanmaan yrityksiin.
- useampia yritysvierailuja koko ryhmän kanssa, tai yksin ohjatusti.
- Niiden raportointiohjeissa tutkivan oppimisen pedagoginen näkökulma.
- mahdollisuus myös luoda ”oma kummi yritys/yrittäjä/kumppanuus” koko lukion ajalle?

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Painotamme **monitieteistä ja luovaa osaamista**

Lukio-opinnoissa pohditaan, miten teknologia ja digitalisaatio tukevat yksilöiden ja yhteisöjen kyvykkyyksiä. Opiskelija tutkii mahdollisuuksia ratkaista monimutkaisia ongelmia.

Opiskelija pohtii tulevaisuuden kannalta kestäviä ratkaisuja, joissa otetaan huomioon ympäristön, talouden, teknologian ja politiikan yhteyksiä, ja oppii tekemään ja arvioimaan vaihtoehtoisia tulevaisuusskenaarioita yksilön, yhteisöjen ja ekosysteemien näkökulmasta.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta monitieteisestä ja luovasta osaamisesta huomioimme erityisesti ongelmaratkaisutaitojen kehittymisen sekä tulevaisuusorientaatio näkökulman.

Opintojakso: YH10/BN03 Elinkeinoelämä, talous ja vaikuttaminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- laajentaa ja syventää tietämystään niin oman talouden hallinnasta kuin kotikunnan, Pirkanmaan ja Suomen taloudesta sekä niihin vaikuttavista tekijöistä.
- perehtyy, miten ja missä talouspolitiikkaa tehdään.
- ymmärtää, miten maailmantalouden tilanne vaikuttaa Suomen ja Pirkanmaan talouteen.
- tutustuu taloudelliseen viestintään sekä vaikuttamisen keinoihin ja mahdollisuuksiin.

Keskeiset sisällöt:

- oman talouden hallinta
- syvennetään talous- ja yhteiskuntapolitiikan tietämystä
- tutkitaan oman kotikunnan, Pirkanmaan ja Suomen talouden rakennetta ja näkymiä
- kansainvälinen talous
- Tutkitaan keinoja vaikuttaa talouteen
- tehdään yhteistyötä politiikan tekijöiden ja järjestöjen kanssa
- korporatistiset tendenssit Suomessa
- vaihtoehtoisia toteutustapoja:
 - vierailijat/vierailut taloustoimittajat, yrittäjäjärjestöt, kuntapolitiikot, kansanedustajat ja mepit
 - opintomatka

- opiskelijat voivat esim. järjestää lukiolle ajankohtaisia vierailijoita, keskustelu- ja teema-tapahtumia ajankohtaisista aiheista
- ylläpitää ryhmän blogia esim. teemalla ”Nuorten näkökulmia talouteen”

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Laaja-alaisista osaamistavoitteista painotamme:

Yhteiskunnallista osaamista

Opiskelijan monimuotoiset osallistumis-, vaikuttamis- ja työkokemukset sekä niiden reflektointi ovat yhteiskunnallisen osaamisen lähtökohtana. Opinnot syventävät opiskelijan ymmärrystä omasta roolistaan, vastuustaan ja mahdollisuuksistaan tukea demokratian monimuotoista toteutumista ympäröivässä yhteiskunnassa ja yhteistyössä muiden kanssa.

Yhteiskunnallinen osaaminen tukee opiskelijaa hänen suuntautuessaan jatko-opintoihin, työelämään ja kansalaistoimintaan. Yhteiskunnallisen osaamisen myötä opiskelija sisäistää yritteliään ja uudistumishenkisen asenteen eri elämänalueilla. Hän harjaantuu suunnittelemaan tulevaisuuttaan avarakatseisesti sekä rohkaistuu ottamaan perusteltuja riskejä ja sietämään epävarmuutta, turhautumista ja epäonnistumisia.

Opiskelija oppii ymmärtämään ja arvostamaan demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän ymmärtää, miten yhteinen sosiaalinen pääoma muodostuu ja miten sitä voi kartuttaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Hän motivoituu ottamaan kantaa yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja tekemään aloitteita sekä viemään niitä eteenpäin yhteistyössä paikallisesti ja kansainvälisesti. Opiskelijan oman työn merkitystä hyvän tulevaisuuden rakentamisessa tehdään näkyväksi.

Globaali- ja kulttuuriosaamista

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä lukioyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija vahvistaa kansainvälistä osaamistaan ja monilukutaitoaan hyödyntämällä kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisia verkostoja, medioita ja lähteaineistoja. Hän saa kokemuksia opiskelusta, yhteistyöstä ja eettisestä toimijuudesta erilaisia kansainvälisyyden toimintamuotoja ja teknologiaympäristöjä hyödyntäen.

Opiskelija oppii tunnistamaan ja refleктоimaan kulttuuriperintöjä, arvoja, ihmisten erilaisia toimintaympäristöjä ja muita seikkoja, joiden pohjalle kulttuuri-identiteetit ja elämäntavat rakentuvat omassa arjessa sekä suomalaisessa yhteiskunnassa, Euroopassa ja globaalisti. Samalla hän harjaantuu arvostamaan ihmisten ja yhteisöjen oikeutta kulttuuriseen identiteettiin sekä toimimaan kulttuurisen moninaisuuden puolesta.

Opiskelija saa monenlaisia tilaisuuksia tutkia, harjoitella ja kartuttaa maailmankansalaisen taitoja ja etiikkaa YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030:n mukaisesti. Samalla hän oppii erittelemään kansainvälistymistä ja globalisaatiota ilmiöinä. Opiskelija vahvistaa ihmisoikeuksien tuntemustaan ja toimijuuttaan ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja eettisesti vastuullisten elintapojen edistämiseksi. Hän tunnistaa ja oppii hyödyntämään mahdollisuuksia monenkeskiseen, luovaan yhteistyöhön hyvän tulevaisuuden rakentamiseksi.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta yhteiskunnallisesta osaamisesta huomioimme oman talouden hallinnan taidot ja yritteliään työskentelyn. Laaja-alaisesta globaali- ja kulttuuriosaamisesta huomioimme erilaisten lähteaineistojen kriittisen monilukutaidon.

Opintojakso: YH11/BN04 Yhteiskunta, infrastruktuuri ja verkostot kiertotaloudessa (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokonaiskuvan erityisesti Pirkanmaan alueen infrastruktuurista ja sen kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä.
- perehtyy kestävän kehityksen, ilmastonmuutoksen ja kiertotalouden huomioimiseen suomalaisessa yhteiskunnassa.
- tutustuu aluekehittämisen mahdollisuuksiin.

Keskeiset sisällöt:

- alueellisen infrastruktuurin erityispiirteet,
- kestävä kehitys, ilmastonmuutos ja kiertotalous sekä näiden huomioiminen Pirkanmaan talousalueella
- tarkastellaan Suomen ja Pirkanmaan alueen infrastruktuuria erityisesti liikkumisen ja liikenteen näkökulmasta.
- Onko mahdollista pitää koko Suomi asuttuna?
- Kuinka Suomi ja suomalaiset yritykset saavutetaan,
- miten tuetaan ja kehitetään ulkomaankauppaa.
- EU:n sisämarkkinat ja liikkumisen vapaudet.
- Kaupan alan murros.
- Digitaalisuuden vaikutukset.
- Kierto- ja alustatalous.
- Pirkanmaa toiminta-alueena yritysten, työntekijöiden ja kuluttajien näkökulmasta
- Pirkanmaan erityisosaaminen
- lähialueella tuotettujen hyödykkeiden tuotannon vahvuudet ja haasteet.
- Miten kiertotalous ja ilmastonmuutos huomioidaan pirkanmaalaisissa yrityksissä ja alueen kehittämisessä?
- Yhteistyötä ja yritysvierailuja, sekä mahdollisuus osallistua erilaisiin kilpailuihin.

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Laaja-alaisista osaamistavoitteista painotamme:

Eettisyyttä ja ympäristöosaamista

Opiskelija arvioi ja suunnittelee toimintaansa eettisyyden ja vastuullisuuden lähtökohdista. Hän oppii perusasioita kestävän elämäntavan ekologisesta, taloudellisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta ulottuvuudesta sekä näiden keskinäisriippuvuuksista. Opiskelija ymmärtää, miksi ihmisen toiminta on sovitettava luonnonympäristöjen kantokykyyn sekä rajallisiin luonnonvaroihin ja niiden kestävään käyttöön. Kokemukset ihmisiin ja luontoon kohdistuvasta huolenpidosta vahvistavat luottamusta siihen, että arkisilla hyvillä teoilla on vaikutusta.

Opiskelija tutustuu tutkimustietoon ja käytäntöihin, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Hän saa mahdollisuuksia havainnoida, suunnitella, tutkia ja arvioida toimintaa, jolla näitä ilmiöitä voidaan muuttaa kestävään suuntaan. Opiskelija reflektoi havaintojaan yhteiskunnallisen vaikuttamisen näkökulmasta pyrkien tunnistamaan rakenteita, jotka mahdollistavat eri yhteisöjen kestävän toiminnan tai ovat sen esteenä.

Opiskelija ymmärtää perusasiat globalisaatiosta ja siitä, miten se vaikuttaa erilaisissa olosuhteissa elävien ihmisten mahdollisuuksiin noudattaa kestävää elämäntapaa. Hän tuntee YK:n kestävän kehityksen

toimintaohjelma Agenda 2030:n tavoitteita ja arvioi niissä edistymistä. Opiskelija pohtii ja vahvistaa omaa panostaan ja tarvittavia kumppanuuksia kestävän tulevaisuuden hyväksi.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta yhteiskunnallisesta osaamisesta huomioimme eettisyyttä ja ympäristöosaamista sekä opiskelijan itsearviointitaitojen kehittymisen.

Opintojakso: YH12/BN05 Markkinointi, kaupallistaminen ja brändi (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- laajentaa ja syventää markkinoinnin ja mainonnan keinojen tuntemustaan.
- tunnistaa mainonnan merkityksen osana liiketoimintaa ja markkinointiviestintää.
- oppii graafisen suunnittelun perusteita.

Keskeiset sisällöt:

- markkinoinnin perusteet *esim. 4 P's*
- myynnin perusteet
- kaupallistaminen ja tuotteistaminen
- digitaalinen markkinointi
- graafisen suunnittelun perusteet

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Monitieteinen ja luova osaaminen

Monitieteinen osaaminen tukee opiskelijan ajattelun, näkemysten ja toiminnan eettisten, esteettisten ja ekologisten arvolähtökohtien pohdintaa. Hän tutustuu erilaisiin tiedonhankinnan ja -esittämisen tapoihin ja harjaantuu käyttämään niitä. Samalla hän vahvistaa kykyään arvioida tiedon luotettavuutta. Opiskelija tottuu arvioimaan erilaisen tiedon tarpeellisuutta ja merkittävyyttä elämänhallinnan, opiskelun ja työ- ja jatko-opintosuunnitelmiansa sekä eri yhteisöjensä kannalta. Tätä konkretisoidaan tutustumalla korkeakouluopiskelun ja työssä oppimisen tapoihin rakentaa tietoa ja hyödyntää osaamista. Samalla opiskelija vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan sekä valmiuksiaan jatko-opintoihin ja muita elämänvaiheita varten.

Opiskelijan monilukutaitoa syvennetään tavoitteellisesti. Monilukutaito perustuu laaja-alaiseen käsitykseen tekstistä. Lukio-opinnot vahvistavat opiskelijan uteliaisuutta ja taitoa löytää, tulkita ja tuottaa monenlaisia tekstejä vaatavuusastetta, näkökulmia ja konteksteja vaihdellen. Lukio-opinnoissa pohditaan, miten teknologia ja digitalisaatio tukevat yksilöiden ja yhteisöjen kyvykkyyksiä. Opiskelija tutkii mahdollisuuksia ratkaista monimutkaisia ongelmia.

Opiskelija pohtii tulevaisuuden kannalta kestäviä ratkaisuja, joissa otetaan huomioon ympäristön, talouden, teknologian ja politiikan yhteyksiä, ja oppii tekemään ja arvioimaan vaihtoehtoisia tulevaisuusskenaarioita yksilön, yhteisöjen ja ekosysteemien näkökulmasta

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta monitieteisestä ja luovasta osaamisesta arvioinnissa huomioimme tiedonhankinnan ja esittämistapojen kehittymisen sekä kyvyn tarkastella lähteitä kriittisesti.

Toinen vuosikurssi

Opintojakso: YH13/BN06 Vastuullinen sijoittaja (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää, että säästää ja sijoittaa voi lukuisilla eri tavoilla ja, että sijoittamiseen liittyy riskejä, jotka vaikuttavat myös sijoitusten tuottoihin.
- huomioi eettiset arvot, jotka vaikuttavat vastuulliseen yritys- ja sijoitustoimintaan.
- opiskelija saa tilaisuuksia osallistua erilaisiin sijoittajille kohdennettuihin tilaisuuksiin, joissa hän saa käytännön tietoa sijoittamisesta

Keskeiset sisällöt:

- kerrataan sijoitusmuotoja ja syvennetään tietoja sijoitusmuodoista ja -strategioista.
- Sijoittaminen ja riski.
- Pörssi ja sen toiminta.
- Pörssikuplat ja -romahdukset historiasta nykypäiviin.
- Pohditaan ja tutustutaan käytännön esimerkkeihin siitä, mitä on vastuullinen sijoittaminen eri näkökulmista, esimerkiksi sijoittajien, kuluttajien, yritysten ja yhteisöiden kannalta.
- Koulutus sijoituskohteena.
- Näkökulmina myös globaalikansalaisuus sekä UNESCO-koulujen arvot.
- Yritysvierailut rahoituslalle ja osallistuminen sijoittamiseen liittyvin tapahtumiin, esim. sijoitusmessuille, pörssi-iltoihin jne. sijoituskilpailut?
- eläkeyhtiöt Suomen suurimpia sijoittajia, (miten eläkkeet turvataan ja huomioidaan sijoitusten tuottavuus)

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Laaja-alaisista osaamistavoitteista painotamme

Eettisyyttä ja ympäristöosaamista

Opiskelija arvioi ja suunnittelee toimintaansa eettisyyden ja vastuullisuuden lähtökohdista. Hän oppii perusasioita kestävästä elämäntavasta ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti ulottuvuudesta sekä näiden keskinäisriippuvuuksista. Opiskelija ymmärtää, miksi ihmisen toiminta on sovitettava luonnonympäristöjen kantokykyyn sekä rajallisiin luonnonvaroihin ja niiden kestäväan käyttöön. Kokemukset ihmisiin ja luontoon kohdistuvasta huolenpidosta vahvistavat luottamusta siihen, että arkisilla hyvillä teoilla on vaikutusta.

Opiskelija tutustuu tutkimustietoon ja käytäntöihin, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Hän saa mahdollisuuksia havainnoida, suunnitella, tutkia ja arvioida toimintaa, jolla näitä ilmiöitä voidaan muuttaa kestäväan suuntaan. Opiskelija reflektoi havaintojaan yhteiskunnallisen vaikuttamisen näkökulmasta pyrkien tunnistamaan rakenteita, jotka mahdollistavat eri yhteisöjen kestäväan toiminnan tai ovat sen esteenä.

Opiskelija ymmärtää perusasiat globalisaatiosta ja siitä, miten se vaikuttaa erilaisissa olosuhteissa elävien ihmisten mahdollisuuksiin noudattaa kestäväan elämäntapaa. Hän tuntee YK:n kestäväan kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030:n tavoitteita ja arvioi niissä edistymistä. Opiskelija pohtii ja vahvistaa omaa panostaan ja tarvittavia kumppanuuksia kestäväan tulevaisuuden hyväksi.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta eettisyys ja ympäristöosaamisesta huomioimme opiskelijan taidot pohtia ja

analysoida globalisaation merkitystä, miten se vaikuttaa erilaisissa olosuhteissa elävien ihmisten toimeentuloon sekä mahdollisuuksiin noudattaa kestävää elämäntapaa.

VALINNAISET BN-LINJAN KOULUKOHTAISET OPINTOJAKSOT

Opintojakso: YH14/BN07 Työelämä, vuorovaikutus ja johtaminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- harjoittelee työnhakemiseen liittyviä käytännön taitoja kuten esimerkiksi työnhakemista, CV:n laatimista ja työhaastattelussa toimimista.
- laatii oman positiivisen CV:n
- tutustuu työelämää sääteleviin sopimuksiin ja työelämän pelisääntöihin.
- saa käytännön kokemuksia erilaisista rooleista työelämässä.
- kasvaa aktiiviseksi ja vastuulliseksi kansalaiseksi.

Keskeiset sisällöt:

- positiivinen CV
- työnhakeminen käytännössä
- miten toimin työhaastattelussa
- vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- minä työyhteisön jäsenenä
- kulttuuritaustan vaikutus ja merkitys työelämässä
- mitä johtajalta vaaditaan, miten johtajaksi tullaan
- saa mahdollisuuden esimerkiksi johtajan työskentelyn seuraaminen, jobshadowing

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Vuorovaikutusosaaminen

Hyvän vuorovaikutuksen lähtökohta on myötätunto, joka mahdollistaa merkityksellisyyden kokemisen. Opiskelija saa kokea kuuluvansa lukioyhteisöön, ja hän tulee kuulluksi omana itsenään. Opiskelija kehittää vuorovaikutusosaamistaan tunnistamalla, käsittelemällä ja säätelemällä tunteitaan. Hän oppii myös kuuntelemaan, kunnioittamaan ja ennakoimaan toisten tunteita ja näkemyksiä sekä niiden ilmaisuja. Hän oppii käyttämään tunteita voimavarana vuorovaikutuksessa.

Vuorovaikutusta opitaan yhdessä ja yhteistyössä sekä erilaisissa ympäristöissä. Samalla opiskelijat kehittävät kielitietoisuuttaan ja monilukutaitoaan. He ymmärtävät niiden keskeisen merkityksen tiedon tuottamisessa ja tulkinnassa sekä ratkaisujen etsimisessä. Vuorovaikutusosaaminen tukee opiskelijoita heidän asettaessaan tavoitteita opiskelulle ja muulle toiminnalleen.

Lukio-opinnot antavat opiskelijalle valmiuksia rakentavaan vuorovaikutukseen. Hän syventää kykyään käsitellä ristiriitoja ja konflikteja rakentavasti ja myös sovittelun keinoin. Opiskelija saa kokemuksia toiminnasta viestien ja merkitysten välittäjänä myös kieli- ja kulttuurirajoja ylittävässä vuorovaikutuksessa.

Vuorovaikutusosaamisen kehittämisessä pohditaan sananvapauden merkitystä, sen vastuullista käyttöä sekä tiedonkäsityksen ja tiedonvälityksen muuttumista eri näkökulmista. Opiskelija hahmottaa rakentavan vuorovaikutuksen ja kulttuurienvälisen ymmärryksen merkityksen kestäväälle tulevaisuudelle, demokratialle ja rauhalle.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta vuorovaikutusosaamisesta huomioimme opiskelijoiden tunnetaitojen kehittymisen tunnistamisessa ja käsittelyssä. Lisäksi huomioimme opiskelijan kyvyn tulkita sananvapauden merkitystä, sen vastuullista käyttöä ja pyrkimystä rakentavaan vuorovaikutukseen.

Opintojakso: YH15/BN08 Markkinointiviestintä (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- osaa tuottaa ja tulkita tavanomaisia liike-elämän tekstejä, kuten esimerkiksi tarjouksia, virallisia asiakirjoja sekä erilaisiin projekteihin liittyviä raportteja.
- osaa hyödyntää digitaalisen viestinnän erilaisia keinoja ja sosiaalisen median sovelluksia sekä markkinointikeinoja.
- tiedostaa viestinnän uusimpien käytäntöjen mahdollisuudet ja riskit eettisistä, sosiaalisista ja taloudellisista näkökulmista.
- Oppii kehittämään omaa puheilmaisuutaan, neuvottelutaitojaan sekä kokoustekniikkaansa.
- pystyy perustelemaan näkemyksensä selkeästi suullisesti ja kirjallisesti sekä osaa kuunnella toisia.
- osaa toimia rakentavasti tiimityössä

Keskeiset sisällöt:

- Markkinointiviestinnän perusteita ja harjoituksia.
- Syvennetään aiempia tietoja digitaalisesta markkinoinnista.
- Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja liike-elämässä.
- Toimiminen kansainvälisesti erilaisissa työtehtävissä, hankkeissa tai yrityksissä ymmärtäen erilaisia liikekulttuureja ja toimintatapoja ihmisoikeuksia kunnioittaen.
- pitchaustaitojen hiomista, oma työ pitchaus- esim. NY kisat, tai jokin muu projekti- tai kilpailu
- ratkaisumyynti
- erilaisten markkinointiin liittyvien tekstien tuottaminen: esimerkiksi yhteistyöprojektit, myyntikirje tai/ja raportointi, sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet.

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Vuorovaikutusosaaminen

Hyvän vuorovaikutuksen lähtökohta on myötätunto, joka mahdollistaa merkityksellisyyden kokemisen. Opiskelija saa kokea kuuluvansa lukioyhteisöön, ja hän tulee kuulluksi omana itsenään. Opiskelija kehittää vuorovaikutusosaamistaan tunnistamalla, käsittelemällä ja säätelemällä tunteitaan. Hän oppii myös kuuntelemaan, kunnioittamaan ja ennakoimaan toisten tunteita ja näkemyksiä sekä niiden ilmaisuja. Hän oppii käyttämään tunteita voimavarana vuorovaikutuksessa.

Vuorovaikutusta opitaan yhdessä ja yhteistyössä sekä erilaisissa ympäristöissä. Samalla opiskelijat kehittävät kielitietoisuuttaan ja monilukutaitoaan. He ymmärtävät niiden keskeisen merkityksen tiedon tuottamisessa ja tulkinassa sekä ratkaisujen etsimisessä. Vuorovaikutusosaaminen tukee opiskelijoita heidän asettaessaan tavoitteita opiskelulle ja muulle toiminnalleen.

Lukio-opinnot antavat opiskelijalle valmiuksia rakentavaan vuorovaikutukseen. Hän syventää kykyään käsitellä ristiriitoja ja konflikteja rakentavasti ja myös sovittelun keinoin. Opiskelija saa kokemuksia toiminnasta viestien ja merkitysten välittäjänä myös kieli- ja kulttuurirajoja ylittävässä vuorovaikutuksessa.

Vuorovaikutusosaamisen kehittämisessä pohditaan sananvapauden merkitystä, sen vastuullista käyttöä sekä tiedonkäsityksen ja tiedonvälityksen muuttumista eri näkökulmista. Opiskelija hahmottaa rakentavan vuorovaikutuksen ja kulttuurienvälisen ymmärryksen merkityksen kestäväälle tulevaisuudelle, demokratialle ja rauhalle.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosana-asteikolla 4-10. Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely. Laaja-alaisesta vuorovaikutusosaamisesta huomioimme opiskelijan kyvyn viestien ja merkitysten välittäjänä yli kieli- ja kulttuurirajojen. Lisäksi opiskelijan kehittymisen rakentavaan vuorovaikutukseen ja kulttuurien välisen ymmärryksen lisääntymisen merkityksen kestäväälle tulevaisuudelle.

Opintojakso: YH16/BN09 NY Vuosi yrittäjänä (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokemuksen oman yritystoiminnan pyörittämisestä.
- osaa tuottaa tiimensä kanssa palveluja ja/tai tuotteita.
- saa tilaisuuden testata tiimi- ja projektityöskentely-opinnoissa saamiaan valmiuksia käytännössä.
- toimii vastuullisesti, aktiivisesti ja oma-aloitteisesti omassa yrityksessään

Keskeiset sisällöt:

BN 9-opintojakso: Vuosi yrittäjänä (pääosin 2. opiskeluvuotena) joko 2 op. tai 4 op.

BN9 1 a= 2 op. = suorittaa NY Vuosi yrittäjänä -ohjelman yrityksen perustamisen teoriaosuudet oman liikeidean pohjalta

BN9 1b =4 op. = edellisen lisäksi pyörittää omaan NY-yritystä käytännössä ja mahdollisesti osallistuu ohjelman kilpailuihin

- syventää yrittäjyys- ja työelämäosaamista sekä hyödyntää lukion kaikessa toiminnassa oppimiaan tietoja ja taitoja perustamalla NY-yrityksen
- yrittäjämäisen asenteen ja toimintatavan oppiminen, työelämätaitojen kehittäminen
- kokemukset yrittäjän arjesta ja ongelmanratkaisutaitojen soveltamisesta
- oman yrityksen taloushallinto ja kirjanpito sekä verotus- ja vakuutusasiat
- mahdollisuus osallistua Vuosi yrittäjänä - NY -toiminnan tarjoamiin erilaisiin kilpailuihin ja messuihin
- mainonta, markkinointi, käytännön myyntityö
- omien vahvuuksien löytäminen, tiimi- ja yhteistyötaitojen kehittäminen

Laaja-alainen osaaminen opintojaksossa:

Opiskelijan valitsemasta harjoitusyrityksestä riippuu, millä tavoin hän voi vahvistaa osaamistaan eri laaja-alaisen osaamisen alueilta, jotka ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja

luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen, globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä (S= suoritettu, H= hylätty). Laaja-alaisesta osaamisesta huomioimme hyvinvointiosaamisen, opiskelijan taidot suunnitella, toteuttaa ja johtaa itseään harjoitusryhtyksen toiminnassa.

Valinnaiset yhteistyöopintojaksot:

Valinnaisissa yhteistyöopinnoissa laaja-alaisista osaamisaluista korostuvat eri opintojaksoissa eri osa-alueet. Opintojaksojen arviointiin osallistuvat opintojaksojen toteuttajat. Nämä opintojaksot laajentavat ja syventävät opiskelijan kansainvälistä, korkeakoulu- ja työelämäosaamista.

Opintojakso: YH17/BN10 Myymistaidon opintojakso Keskon oppimisympäristössä (2 op)

Opintojakso suoritetaan K-ryhmän oppimisympäristössä itsenäisinä verkko-opintoina.

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu myyjän työn keskeisiin osa-alueisiin ja saa selkeän kuvan siitä, mitä myyjän työn kuvaan kuuluu.

Keskeiset sisällöt

- Opintojakson järjestäjä K-ryhmä määrittelee vuosittain opintojakson sisällön ja suoritustavan.

Arviointi

K-ryhmä arvioi opiskelijoiden suoritukset ja ilmoittaa tulokset kouluun. Hyväksytystä suorituksesta saa todistuksen ja suoritusmerkinnän (S= suoritettu, H= hylätty).

Opintojakso: YH18/BN11 Yrittäjyyteen ohjaamassa Yrityskyläyhteistyö (2 op)

Opintojakso suoritetaan Talous ja Nuoret (TAT) yrityskylässä.

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- Tutustuu Talous ja Nuoret (TAT) yrityskylään
- Suorittaa yrityskylän järjestämään ohjaajakoulutuksen
- Harjoittelee yrittäjyyteen ohjaamista

Keskeiset sisällöt

- Talous ja Nuoret (TAT) järjestämä ohjaajakoulutus
- Ohjaaminen yrityskylässä
- Itsenäisesti laadittu raportti opintojaksolta

Arviointi

Yrityskylä arvioi hyväksytyt ohjaustyöt. Raportti arvioidaan koulussa. Hyväksytystä suorituksesta saa todistuksen ja suoritusmerkinnän (S= suoritettu, H= hylätty).

Opintojakso: YH19/BN12 Projektit ja kansainväliset projektit (2 op)

Opintojakso muodostuu opiskelijan aktiivisesta toiminnasta lukio-opintojen aikana. Opiskelija kerää opintojakson suorittamiseksi yrityspassiin riittävän määrän suorituksia. Lopuksi opiskelija laatii itsenäisesti raportin tai vastaavan tuotoksen, jossa hän pohtii oppimaansa.

Esimerkiksi:

Talous ja nuoret, TAT:n järjestämä Sijoittajakoulu (2 op).

Erilaiset tapahtumat kuten messut ja vierailijaluennot jne.

Kansainvälinen vaihtoprojekti

Yrittäjyyslukioverkoston yhteistyöopintojaksot:

esim. 24h leiri Hämeenlinnan lyseon lukion kanssa (Nuori yrittäjyys)

Arviointi

Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä (S= suoritettu H= hylätty).

BN13 Business English/ + muut mahdolliset kielet

Katso tiedot opetussuunnitelman kohdasta vieraat kielet.

YH20 Naisyrittäjyys Rotary International

Rotary Internationalin järjestämä opintojakso. Opiskelija saa hyväksytystä suorituksesta suoritusmerkinnän (S= suoritettu, H= hylätty).

Opiskelija voi suorittaa korkeakouluopintoja valintansa ja kiinnostuksen mukaan, esimerkiksi:

YH21 Teollisuustalouden perusteet (TTA-11011)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

YH22 Johdatus oikeusjärjestykseen perusteet (KATYVP11)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

YH23 Johdatus hallintotieteeseen (HALHAP01)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

YH24 Johdatus taloushallintoon (LITO1)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

YH25 Etiikka ja yhteiskuntafilosofia (FILP04)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

Yh26 Business Ethics (KATVAA11, aineopinnot)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

YH27 Johdatus yrittäjyyteen 5 op (TAMK02)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen ammattikorkeakoulun järjestäminä opintoina ja ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

YH28 Yrittäjyys ja innovaatio-osaaminen väh. 20 op (KATYIVO)

Opintojakson suorittamisesta

Opintojakso suoritetaan korkeakouluopintoina Tampereen yliopiston järjestäminä opintoina ja yliopiston opetussuunnitelman mukaisesti. Opintojakson suorittamisesta on sovittava aina opinto-ohjaajan kanssa. Arvosana muutetaan lukion arvosanaksi ennalta sovitusti.

6.15 Uskonto

Oppiaineen tehtävä

Uskonnon opetuksen tehtävänä on tukea opiskelijaa uskontoihin ja katsomuksiin liittyvän laaja-alaisen yleissivistyksen muodostamisessa. Uskonnon opetuksessa perehdytään uskontoihin ja uskonnollisuuden ilmenemismuotoihin sekä uskonnottomuuteen. Opetuksessa uskontoja ja katsomuksia tarkastellaan osana kulttuuria, kulttuuriperintöä ja yhteiskuntaa sekä yksilön ja yhteisön elämää.